

บทที่ 7

การเปลี่ยนแปลงเงินทุนของบริษัท

ความหมายของเงินทุนจากผู้ถือหุ้น

เงินทุนจากผู้ถือหุ้น (Paid in Capital) หมายถึง สินทรัพย์ที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนในบริษัท การแสดงเงินทุนจากผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินจะแสดงแยกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ทุนเรือนหุ้น
2. ส่วนเกินทุน

ความหมายของทุนเรือนหุ้น

- ทุนเรือนหุ้น (Capital Stocks) หมายถึง มูลค่าทั้งหมดของหุ้น
หุ้นที่ได้ออกขายแล้วได้แก่ หุ้นที่ออกใบหุ้นแล้ว และหุ้นให้
จอง ซึ่งถือเป็นเงินทุนตามกฎหมาย

ส่วนเกินทุน

ส่วนเกินทุน (Surplus หรือ Capital in excess) เกิดจากแหล่งที่มาหลายแหล่ง ดังนี้

บัญชีส่วนเกินทุน	แหล่งที่มา
1. ส่วนเกินมูลค่าหุ้นทุน/ส่วนลดมูลค่าหุ้นทุน	เกิดจากการขายหุ้นทุนในราคาที่สูงกว่า/ต่ำกว่ามูลค่าหุ้น
2. ส่วนเกินทุนค่าหุ้นเรียกเก็บเพิ่มเติม	เกิดจากการเรียกเก็บค่าหุ้นเพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้น
3. ส่วนเกินทุนจากการไถถอนหุ้นทุน	เกิดจากการไถถอนหุ้นทุนในราคาต่ำกว่าราคาที่ขาย
4. ส่วนเกินทุนจากการแปลงสภาพหุ้นทุน	เกิดจากการแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิไปเป็นหุ้นสามัญที่มีมูลค่าน้อยกว่ามูลค่าของหุ้นบุริมสิทธิ
5. ส่วนเกินทุนหุ้นทุนซื้อคืน	เกิดจากการขายหุ้นทุนซื้อคืนในราคาสูงกว่าราคาทุนถัวเฉลี่ย (กรณีบันทึกหุ้นทุนซื้อคืนวิธีราคาทุน) หรือ เกิดจากการซื้อหุ้นทุนซื้อคืนในราคาต่ำกว่าราคาขายครั้งแรก (กรณีบันทึกหุ้นทุนซื้อคืนวิธีราคาตามมูลค่า)
ฯลฯ	ฯลฯ

การเปลี่ยนแปลงเงินทุนของบริษัท

เงินทุนของบริษัทอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยรายการต่อไปนี้

1. การให้สิทธิซื้อหุ้น
2. การซื้อหุ้นคืน
3. การลดทุน
4. การแปลงสภาพหุ้น หรือหุ้นกู้
5. การแยกหุ้นและการรวมหุ้น
6. การเรียกเก็บเงินค่าหุ้นเพิ่มเติม

แบบฝึกหัด

1. เงินทุนจากผู้ถือหุ้น (Paid in Capital) หมายถึงอะไร
2. ทุนเรือนหุ้น (Capital Stocks) หมายถึงอะไร
3. ส่วนเกินทุน (Surplus หรือ Capital in excess) เกิดจากแหล่งใดบ้าง
4. เงินทุนของบริษัทอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยรายการใด